

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpea 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 1-50 — Poramezna številka stane K 1-20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, prtiličje, Telefon št. 65
Račun kr. pošnega čekovnega urada št. 10.066.

Luka Baroš in Reka.

Reška jugoslovenska stranka je izdala spomenico, v kateri označuje svoje stališče v vprašanju luke Baroš in celega kompleksa zmotanega reškega vprašanja. Pravi med drugim:

V interesu svobodne države Reke in v interesu dobrega sosedstva s kraljevino SHS, od katere edino je mogoč spas naši mali državi in njeni luki, smatramo za neobhodno potrebno, da luka Baroš pripade v popolno suverenost kraljevine SHS.

Najodločnejše protestiramo, da se v notranje posesti Reke in suverene reške države vmešava Italija ali Jugoslavija, zahtevamo skupno z vsemi ostalimi reškimi strankami najodločnejše, da se ne omejuje suvereno pravo Reke, da se svobodno pogaja z drugimi državami bodisi v političnih bodisi v gospodarskih vprašanjih, ter protestiramo, da se Italija nepoklicano vsiljuje kot zaščitnica svobodne države ter da v njenem imenu in za njo sklepa kakršnekoli pogodbe.

Italija je z vsem svojim dozdajšnjim postopanjem napram Reki pokazala, da ji ni do italijanstva Reke, ampak da hoče biti v katerikoli obliki odločujoči njen varuh, da tako onemogoča pravičen gospodarski razvoj tega nesrečnega mesta ter da drži v šahu vso uvozno in izvozno trgovino kraljevine SHS preko Reke, ki je vsaj začasno njen naravni in edino mogoči izhod na morje.

Luka Baroš v suvereni posesti Reke ter obe v stvarnem varstvu Italije in ter obe s stvarnem varstvu Italije in njene zlobne politike znači nemogućnost ureditve gospodarskih in političnih razmer na Reki. Niti Reka niti Jugoslavija bi od medsebojnega sporazuma ne imeli koristi, če bi imela Italija pravico sodelovanja v upravi reško-baroške luke kot enakopraven činitelj, ker bi vedno ustvarjala in poostrovala spore. Da ni Trsta in Benetk, bi se Italija nikdar ne vmešavala v reške posesti. Ker se pa boji, da bi popolna politična in gospodarska harmonija med Reko in Jugoslavijo pomenila konkurenco za Trst in Benetke, neprestano rovari, da se vsili kot ravnopravni član v posesti reške države in v njene odnose s kraljevino SHS.

Luka Baroš v popolni suverenosti SHS pomeni, da bo imela ta interes, da s svojim blagom prihaja na Sušak-Delt-

Baroš. Čim se to zgodi, je jasno, da bo iskala način, da se sporazume s svobodno državo Reko v vseh vprašanjih in da bo Reka Jugoslaviji šla na roke do skrajnih mej možnosti. Baš to pa hoče Italija za vsako ceno preprečiti.

Če je rapalska pogodba »za večne čase« zajamčila svobodo in suverenost reške države, kako pride Italija do tega, da to suverenost na najgrši način krši? S kojim pravom zahteva ingerenco na Reko? Ali more Jugoslavija dopustiti, da se ta naša suverenost takoj na prvi korak krši, da si dobro ve, da Italija hoče s tem samo onemogočiti sporazum Jugoslavije z Reko ali ga vsaj otežkočati?

Zakaj vlada v Beogradu ne pokliče strokovnjakov iz naših krajev? Zakaj ne kliče Zanelline vlade na posvet v Beograd? Zakaj ne kliče naše jugoslov. stranke, stranke avtonomašev Gotthardijeve skupine? Zakaj ne kliče zastopstva 10.000 organiziranih delavcev na Reki?

Mi Ročani najsvečaneje izjavljamo, da ne bomo nikdar dopustili, da kdorkoli krši suvereno pravo naše svobodne države. Zahtevamo najodločnejše, da Delta in luka Baroš pripadeta v celoti in brez vsakršne omejitve kraljevini SHS, ker je to v interesu gospodarske bodočnosti naše male reške države.

Na skupno upravo cele luke Baroš in reške luke z enakim številom Rečanov, Jugoslovanov in Italijanov bi mogli pristati samo, če se vsi sklepi upravne narave glede skupne, izključno administrativne uprave luke Baroša in Reke store enoglasno, v slučaju italijanskih spolk in težav z njihove strani pa, da ostane svobodni državi Reki in Jugoslaviji brezpogojno pravo, da sklenjeno tozadevno pogodbo definitivno odgode na 3 mesece in da potem Reka in Jugoslavija svobodno in neomejeno razpolagata s svojimi lukama brez kakršnekoli nadaljne ingerence s strani Italije.

Odklanjamo najodločnejše, da se Italiji dovoli pravica male kabotaže in obalnega ribarstva v reških teritorialnih vodah, ker bi to pomenilo propast našega domačega parobrodstva in brodarstva ter našega mornarstva in ribištva.

Če Italija in kraljevina SHS vključbu temu našemu protestu in proti naši volji sklenejo kaj brez nas in proti nam, izjavljamo že sedaj, da takih pogodb ne priznamo obveznim za svobodno državo

tja onkraj umazanih, glupih dni in sten, sanjajočo o tistem domu, o ateku in o maniki in o vsem, kar daje življenju pomen in vrednost. Hotel si nazaj v dneve, ki so živeli svojim solničnim sanjam in so z njimi venčali svet.

Ali trda usoda je udarila med nas. Tebe je vrgla v rumunske Karpate in k italijanski fronti. Vem, da je v teh dneh nasilja krvaveja in omagovala Tvoja mehka, bogata duša. Ali ostala je, kakor je bila tedaj, ko smo se nekoč prvič srečali kot plahi študenti in smo Te spoznali po Tvojih odkritih, gorkih očeh.

Že iz teh dob Te je družil z nami oni naš močni idealizem, vezale so nas iz njega porojene sanje in one želje, ki so koncem vojne postale resnica. Doživeli si tudi Ti osvobojenje svojega naroda in samega sebe. Ta zarja je oznanjevala veliko dobo in mi smo namerjali korake vanjo in k delu zanjo. Ali naša vrsta je bila oslabiljena. Izgubili smo Videmška in Vasleta. Za njima pa so odšli še Puncer, Malgai, Štern in Zakošek, ko so komaj zagledali zarjo, iz trpljenja zaželjeno in pričakovano. In zdaj si jim sledil še Ti, Tonček! Pozdravi nam jih, brate, tam onkraj vsega!

Poslovili smo se od Tvojega ubogega telesa, Tonček! Ali od Tvojega spomi-

Reko in smo pripravljani tudi dati svoje življenje za čast in dobrobit naše ljubljene Reke.

Dogodki v Beogradu.

Zboljšanje zdravstvenega stanja kralja Petra.

Beograd 15. junija. Noč mirna, temperatura trajno normalna, dihanje 36,40, utrip žile 68, splošno stanje zelo dobro. Zdravniki smatrajo vsako nevarnost za odstranjeno.

Vprašanje oblasti in demokratiški klub.

Beograd 15. junija. V konferenci vladnih strank danes popoldne sta bila odklonjena predloga dr. Vošnjaka in dr. Žerjava. Prvi je predlagal kot največje število prebivalstva ene oblasti 900.000, drugi pa 1.000.000. — V popoldanski seji demokratiškega kluba se je vodila obširna debata o istem vprašanju ter o vprašanju, kedaj se ukinejo pokrajinske uprave in se izvrši nova upravna razdelitev. Večina klubovih članov je stala na stališču, da se ima čl. 135. ustave tako sprejeti, da se v njem vlada prisili, da čimprej predloži zakon o ustroju oblasti, srezov in občin ter upravno razdelitev države. Debata ni bila končana.

Seja konstituante.

Beograd 15. junija. Današnja seja je razpravljala o oddelku ustave glede vojske. Govorili so: Milovan Lazarevič (proti stalnim kadrom), Mermolja (SKS) je za načrt, želi pa, da odpade vojaška obveznost začasa poljskega dela; zemljoradnik Jeremič (proti vojnim sodiščem), soc. dem. Divac (za narodno milico) ter zemljoradnik Marković.

Izjava kluba zemljoradnikov.

Beograd 15. junija. V današnji seji konstituante je Vojislav Lazić imenom kluba zemljoradnikov prečital klubovo izjavo, v kateri se zahteva od vlade:

1. ustavne odredbe o agraru se morajo revidirati in nanovo redigirati v smislu zahtev zemljoradnikov in sporazumno z njimi;

2. odredbe o agraru od 12. maja (begluki) se morajo ukiniti;

3. vse odredbe, ki se nanašajo na politično svobodo državljanov in na kontrolo narodne skupščine nad delom vlade, se morajo izpremeniti v demokratiškem smislu. Od sprejetja ali nesprejetja

na, od velikega spomina na Te se ne poslovimo. V svojih srcih mu postavimo dostojen oltar, kakor si ga vreden samo Ti. V njem boš živel z nami do konca Ti.

Mi vsi pa, ki z boleštvjo vemo, kaj smo s Tončkom izgubili, zgradimo njegovemu spomenu spomenik v svojih delih, ki jih bodo vodile misli, ki so bile vselej njegove in naše obenem.

Tam v daljavi se blesti dolga vrsta grobov kakor beli spomini na solčno mladost nas vseh. Iz nje nam gorko sije smehljaj Tvojih sanjajočih oči v te trde dneve.

Mir s Teboj, Tonček!

Franjo Roš.

DR. MILKO HRAŠOVEC:

Iz Celja na vrhove jugovzhodnih albanskih Alp.

(Dalle.)

Karaula, katere ne smem imenovati, me je imela s presledki skoraj 14 dni pod svojo streho. Na skalnatem podstavku par drevesnih brun, špranje zamašene z zemljo in mahom, v karauli ležišče za 4 ljudi, mizica s telefonom in peč, da, peč, majhna železna peč, takozvana furuna, ali po naše kašper, veren naš drug in pri-

teh zahtev je odvisno nadaljno zadržanje zemljoradniškega kluba.

Dr. Trumbičeva interpelacija o Barošu.

Beograd 15. junija. Radi vesti v italijanskih listih o sporazumu med italijansko in našo vlado glede luke Baroš je danes posl. dr. Trumbič vložil interpelacijo, v kateri zahteva pojasnila, ali je tak sporazum res sklenjen in podpisan, ter objavo teksta. Z napetostjo pričakujejo Pašičev odgovor.

Izjava klerikalnega kluba.

Beograd 15. junija. Včeraj je klerikalni klub po svojih odposlancih izročil predsedniku konstituante dr. Ribarju izjavo, v kateri dolži vladne stranke, da glede ustave niso iskale plemenskega sporazuma glede notranje državne organizacije, dalje da pripuščajo sprejetje ustave potom plemenske majorizacije, to je proti plemenski večini Hrvatov in Slovencev. V znak protesta zapuščajo klerikalci zbornico za čas, dokler traja specialna ustavna debata in glasovanje ter odklanjajo odgovornost za vse posledice v zadevi državnega in narodnega edinstva. Ne bodo nehali se boriti, dokler ne dobe take ustave, ki bo zadovoljevala vsa tri plemena v političnem, socialnem, gospodarskem in kulturnem oziru. (Klerikalci se igrajo trmastega fantička, ki užaljen gre v kot in dela šobo!)

Sprejetje XI. in XII. oddelka ustave.

Beograd 16. junija. V današnji popoldanski seji konstituante se je nadaljevala razprava o XI. oddelku (o vojski). Govorili so Deržič, Ivanič, Grujič, Kušar, Gjorgjevič, Kostić. Skoro vsi so se zavzemali za moderni ustroj armade ter za kolikor mogoče nizko službeno dobo.

V popoldanski seji se je razprava nadaljevala. Govorili so: Angjelič, Čubrovič, Angjelinovič ter vojni minister Hadžić. Slednji je branil obstoječi mešani sistem vojske, ki je imel dozdaj sijajne rezultate.

Pri glasovanju je bil XI. oddelek ustave z veliko večino sprejet.

Nato se je pričela takoj razprava o XII. oddelku ustave, ki govori o pogojih za spremembe ustavnih določb.

Govorili so: Hamstalija Omjanovič, Pajovič, Ant. Kristan, Ivanič in minister Trifkovič. Tudi XII. oddelek je bil z veliko večino sprejet.

Jutri se prične razprava o XIII. oddelku (razdelitev države v oblasti).

jatelj, ki nas je grel, ko je ledena burja pihala in bril veter, da je bilo joj.

Tokrat nam nebo ni bilo milo. Prvi dan je svetilo še toplo, gorko sonce.

Prekrasen razgled se odpira na vse strani. Na levi in desni v neposredni bližini cela vrsta razbitih skalnatih gorskih velikano obmejnih albanskih Alp. Neznane, nevidene oblike, ki jih ni mogoče popisati. Barve gora in skal popolnoma druge kot pri nas. Pred nami odprta obširna Albanija: hribi, doline, reke, vasi, kdo jih pozna, kdo jim ve imena?

V levo v Albaniji gledam visoko goro, ki je svetlo rujava, skoraj rudeča. Videl sem jo tudi pri poznejšem pohodu v Albanijo ter si še sedaj ne morem te čudne barve razložiti. V ozadju obširno ohridsko polje, Peristeri in gorski velikani grškega Epira.

Nepopisna, nepozabna slika!

Zrak čist kot kristal in zdrav, da se širijo prsi, ki so vdihavale dosedaj toplo dolinsko sapo. V bližini pod skalo imeniten studenec. Hrana prihaja redno vsak dan, konji jo nosijo 5 ur daleč iz doline. Moštvo si je po strelskih jarkih napravilo ležišča. Da bi vreme ostalo mirno, bi bilo čisto prijetno.

Prva noč, ki je prešla v nemirnem pričakovanju, je minila. Drug dan jutraj

Spominu Tončka Sivka.

Kadar je človeku samotno v duši, zaželi si družbe vernih tovarišev in mladosti, ki je bila bogata od njih in lepa. Ozre se nazaj, pa zagleda tam v daljavi za seboj dolgo vrsto grobov kakor bele spomine na nekaj minulega, čudovito svetlega. Takrat začuti nenadoma v sebi malodušnost kakor trudno starost.

Tam v daljavi pa se beli dolga vrsta grobov. In poslednji v tej vrsti je dom Tebi, Tonček.

Zgodnja in svetla so bila junijeva jutra leta 1916. Komaj je zablestela v kasarno njih hladna, tuja svetloba, že nas je zgrabil v spanje in mozeg rezki, neizprosni »Auf!« Živelimo iz dneva v dan nevede in nehoti, vse na povelje nečesa, kar je viselo temno in neizogibno nad našimi trudnimi glavami. Doživeli smo veliko razočaranje. Izgubili smo pravico do mladosti in življenja, ki je ostalo za nami daleč. O večerih smo sloneli ob oknih in mrli za ugašajočo zarjo. Kar je kričanje dneva ubijalo v nas, to se je zdaj dvigalo in se je krvaveče trgalo od tebe drugam, tja v daljno svobodo daljav nazaj do vsega izgubljenega.

Z nami si sanjal tudi Ti, Tonček! V očeh sem Ti videl vročo luč, hrepenečo

V nedeljo 19. tm. ob 1/2 11 uri na koncert Ž. C. M. P. v mestni vrt!

Proti malim oblastim.

Beograd 16. junija. V današnji seji demokratskega kluba so slovenski demokrati in del hrvatskih zahtevali zvišanje maksima števila prebivalcev za eno oblast na en milijon. — Radikalce Slobodan Jovanović se v »Samoupravi« isto-tako zavzema za večje oblasti.

Politične vesti.

Protidržavna agitacija naših klerikalcev se je preselila tudi že v francosko časopisje. V Zagrebu so klerikalci ob priliki obletnice Francozinje Devise Orleanske priredili neko slavnost. O tej slavnosti so poslali v francoski klerikalni list »Libre parole« v Parizu dopis, v katerem stoji med drugim: »S tem činom so Hrvati hoteli izraziti svoje globoke simpatije za katoliško Francijo, in pokazati vsemu hrvatskemu narodu, pregaanjanemu po sovražni beogradski vladi in sedaj ogroženemu v njegovi verski in narodni eksistenci, vzor krščanskega patrijotizma, ki je edino sposoben, da jim zopet pribori nazaj njihovo versko in narodno svobodo.« — Te besede povedo več nego cele knjige. Povedo, da naši klerikalci hočejo nazaj pod habsburgovce, ker so imeli tam versko svobodo, t. j., da se je klerikalizem nemoten razvijal. Povedo, da so naši klerikalci smatrali naše suženstvo pod nemškimi habsburgovci za narodno svobodo, katero si žele nazaj. Ali hočete še kaj več?

V Gornji Štežiji se je pojavilo obsežno boljševisko gibanje. Blizu Korfantičevega glavnega stana se je ustanovila rdeča armada. V industrijskem ozemlju vihrajo rdeče zastave.

Iz Korotana.

Proti »Koroški slovenski stranki« je nastopil s posebnim letakom znan klerikalni politični petelin monsignor Podgore v Celovcu. Bega sionski ljudstvo, naj raje glasuje pri volitvah 19. tm. za nemško kršč.-soc. stranko. Smo radovedni, če ga bo tudi tokrat »Straža« vzela v zaščito!

Iz Prekmurja.

Spilonažo za Madžarsko so odkrili ta dni v Dol. Lendavi. Pokradenih je bilo in na Madžarsko prenešenih več vojaških mobilizacijskih aktov. Več oseb je že pod ključem.

Župnika Klekla, brata prekmurskega poslanca, ki so ga imeli Madžari od prevrata sem interniranega, so te dni na odločno zahtevo našega konzula v Budimpešti izpustili.

Mariborske novice.

Na 9 let težke ječe je bil 15. tm. pred mariborsko poroto obsojen 17-letni Ambrož Malek iz Selc pri Sv. Lenartu v Sl. goricah, ki je svojo nosečo 18-letno ljubico Antonijo Murko z robcem zadavil in jo vrgel v mlako. Fant ni kazal niti najmanj kesa in je obsodbo z nasmehom vzel naznanje.

Novo občinske doklade in pristojbine, kakor jih je sklenil gerentski svet ma-

riborski, je občin Maribor dovolila pobirati deželna vlada, med drugim: 65%-no na rente, 40%-no na zemljišča in hišno najemnino, 500%-no na žitninsko doklado na državno tošarino od vina, naklada 100 K od hl potočenega vina, 10 K od hektoliterske stopnje navadnega žganja in po 5 K od litra poslanenega žganja, 60 kron od vsake steklenice šampanjca, 12%-no vodovodno doklado od najemščine, 100 kron od vsakega psa (razun od čuvaja!), 10%-ni veselčni davek itd.

Napeljava električne razsvetljave v Mariboru napreduje zelo počasi. Vzrok je na eni strani premala podjetna energija, deloma pa tudi stranke same, ki se napeljave branijo.

Gradbeno gibanje v Mariboru počiva že nad 10 let. Zadnji čas se je začelo mrtvilo nekoliko gibati. Ustanavlja se družba, ki bi pričela graditi mala stanovanjska poslopja. Tudi stavbenik Kirmann namerava graditi, kakor čujemo, novo palačo za 8 milijonov kron.

Upokojen je na vojaški realki v Mariboru major Anton Ivanovič Mecger na lastno prošnjo. Kakor čujemo, se hoče posvetiti popolnoma kulturnemu delu.

Ravnatelj mariborskega gledališča Hinko Nučič je odložil upravniške posle gledališča

Celjske novice.

Jasna beseda glede mesnih cen.

Pred prilično 14 dnevi so naši mesarji dvignili cene govejema mesu na 36 do 38 K, teletini na 28—40 K, svinjini na 40 K itd. V Mariboru je bila isti čas cena govejemu mesu 28—30 K, imamo pa dokaze v rokah, da so prodajali isti čas mesarji v Štorah, toraj eno uro od Celja, govedino po 26 K (brez izgube!), v Rog. Slatini po 24—26 K, v Slov. Gradcu po 30—32 K. Vemo dalje, da so n. pr. minuli teden celjski mesarji imeli v celjski mestni klavnici teleta na prodaj po 15 K za 1 kg žive vage.

Resnica je dalje, da je v naši državi danes dovolj živine, toliko, da agrarci zahtevajo prost izvoz. Resnica je, da je na svetovnem trgu cena živine padla, da je Rumunija odprla svoje meje za prost izvoz, da ponuja svojo živino na Dunaju za nižjo ceno kakor stane v naši državi brez izvoznih stroškov in brez carine. Splošno je tudi znano, da je tudi pri nas cena živine padla.

Kako je torej mogoče, da so naši celjski mesarji do zadnjega četrtka ostali s cenami na višini 38 K za govedino?

Ne bomo obtoževali, zakaj zadostna obtožba je silno razburjenje med prebivalstvom samim, katero je ponnožila še nerodna naredba mestnega magistrata, da gostilničarji ne smejo od zunaj dobavljati mesa. Jasno je, da bi gostilničar, ki bi dobil iz Štor meso po 26 K, lahko veliko ceneje dajal hrano, kakor če ga mora jemati v mestu po 38 K. Prepoved uvoza mesa od zunaj je nesmisel, smisel bi pa imel ukaz, da se mora vsako uvoženo meso pregledati v mestni klavnici! Kar je slabega, se naj konfiscira.

Minuli četrtek so šli celjski mesarji s

cenami pri govedini na 32—36 K, pri teletini na 24 K. Z ozirom na padajočo tendenco pri ceni živine se nam zdi tudi to še pretirano. Saj je preznačien dogodek, ki ga pripoveduje mariborski »Tabor« o dobavni licitaciji mesa, ki se je vršila 13. jun. za mariborsko vojaško okrožje. »Ta licitacija« — pravi »Tabor« — je nov dokaz, da so razmere na našem mestnem trgu škandalozne in da vpijejo po takojšnjih prisilnih ukrepih mestnega magistrata. Od mariborskih mesarjev, ki prodajajo goveje meso tudi na drobno, se je najbolj potegoval za to dobavo mesar Vlahovič. Kakor drugi mesarji prodaja tudi on goveje meso po 28 in 30 K in je hudo užaljen, ako zahteva kdo znižanje cen. Vojaštvu pa ga je ponudil najprej po 25 K ter končno šel dol na 17 K. Ker mesar Vlahovič golovo ne bi hotel utrpeti pri tako obsežnih dobavah, kakor jih potrebuje vojaštvo, temui primernih velikih izgub, je jasno, da je v staniu prodajati goveje meso in sicer pogojeno dobre kvalitete tudi po 17 K, ker se nismo doživeli, da bi kak mesar sklepal tako velike dobave v lastno zgubo. Mesar Vlahovič je torej kot zvedenec vseiu mesarjem dokazal, da se na drobno lahko prodaja meso najmanj po 20—22 kron.

Bolj poučnega slučaja bi ne mogli dobiti pred oči. Razmere glede živinskih cen v mariborskem in celjskem okraju gotovo niso različne, vsaj ne v tem zmislu, da bi bile cene živini v celjskem okraju višje kot v mariborskem. In v kljub temu smo imeli istočasno v Celju cene govedini 36—38 K, v Mariboru pa 28 do 30 K.

Ali se oblasti ne zdi, da vsi ti podatki jasno govore za potrebo, da treba konsumenta vendarle še ščititi?

Za danes dovolj — če bo treba, bomo govorili še z drugimi podatki.

Konstatiramo h koncu samo še, da so se 15. tm. prodajali v Žalcu prima-voli po 18—20 K za 1 kg žive teže.

Uradni dan v Celju bo obdržal poverjenik za javna dela g. dipl. agr. A. Jamnik v pondeljek, dne 20. junija tl. od 9. do 13. ure na okrajnem glavarstvu v Celju. Ta dan bo sprejemal stranke, ki imajo opravke, tičeče se poverjeništvu za javna dela.

»Advokat dr. Fritz Zangger« je pri neki sodni obravnavi v Laškem (zadeva Kraniec — Stadlbauer!) dne 22. aprila tl. izjavil kot zastopnik nemškutarja Stadlbauerja, da »na »Novo Dobo« ne reflektira«. Zato se tem bolj čudimo, da ga je naš dopis »V dobi zatiranja Nemcev v Celju« v št. 68 od 11. tm. tako spekel, da nam pošilja pojasnilo, v katerem pa pove isto, kar smo mi pisali, namreč: da je tvrdki Belič in drug pisal, da smatra za »Verhöhnung«, ker ni hotela sprejeti in je vrnila od njega poslano ji nemško pismo. Izgovarja se otročje, da je »zvedel«, da tvrdka tudi nemške dopise sprejema in jih nemško rešuje, vsled česar da je mislil, da ga je hotela le »potegniti«. Zato da li je pisal, da smatra to za »Verhöhnung«. Mi pa pravimo, da je tako otročijemum opravičevanje drzna »Verhöhnung« vse slovenske javnosti, kakoršne si od

prave sploh ni. le voda in gore dajejo smert. Ko pridemo iz gozda, prične iz doline soteske streljanje pušk. Spuščamo se v kotlinu, v kateri drvi in bobni velik, srebrnočist hudournik. Ko se prijememo iz soteske, zagledamo v dolini albansko vas. Odposlane patrolje ugotovijo, da je prazna — razven par žensk je vse pobeglo: živino so odgnali ter poskrili v planinah in nedostopnih gozdovih. V vasi je par hiš razbitih in požganih od artilerijskega ognja. Vas je prilepljena na strm breg. Hiše so videti še precej snažne, nekatere celo enonadstropne. Okna imajo le po eni strani, na drugih so odprtine za puške in obrambo. Po hišah se suši obilo krasnega, kot cekin rumenega tobaka, s katerim se naši fantje dobro založijo. Tudi jajc sira, masla, mlička in kokoši je dosti. Žal je pot še dolga, da ne moremo vseh teh dobrot spraviti pod streho, ker moštvo že municijo le s težavo vlačí.

V neki hiši iztaknejo straže pod lesenim stropom skritega krivonožega Turčina, ki se trese kot šiba na vodi, misleč, da je prišla zadnja ura. Hudega se mu ne zgodi drugega kot da mora z nami naprej in kazati pot.

Na nekem dvorišču je drevo polno najlepših zrelih jabolk — prava redkost v teh krajih. V trenutku so na tleh in

g. Fritza, ki pod krinko muzikalnosti hoče tudi v slovenskih krogih dobiti aureolo objektivnosti, ne bo pustila dopasti. Nam, ki so nam še v živem spominu iz bivše »Deutsche Wacht« njegovi strupeni protislovenski govori ob raznih prilikah v nemški hiši pod pokojno Avstrijo, nam, ki smo videli nemška od njega po prevratu slovenskim kmetom v Savinjski dolini poslana pisma itd., ne bo g. dr. Fritz sugeriral prepričanja, da je nacionalno skozinskoz nedolžen angelček. Sicer pa — on »na »Novo Dobo« ne reflektira«!

Še zahvala. Slovenski športni klub, ki ima »Glazijo« v najemu, je prepustil »Jugoslov. matici« cel prostor za prireditve 12. tm. brezplačno. Za to veliko naklonjenost se prav toplo zahvalujemo. Tudi gospod Pregelj se je mnogo žrtvoval za skupen nastop naših celj. pevcev. Presrečna mu hvala! Gospod Pirnat je v kratkem času dvignil tamburaški zbor, da je že v javnosti lahko nastopil. Tudi njemu naše priznanje! Vsem sotrudnikom na tako srečno uspeli prireditvi se še enkrat kar tajtopleje zahvalujemo. Vsak, ki je tudi najmanje pomagal, naj nosi zavest, da o takih prireditvah zvedo tudi naši neodrešeni bratje, ki črpajo iz naše požrivovalnosti neuklonljivo moč za trdi boj, katerega bijejo na življenje in smrt proti nečloveškim, novodobnim tiranom! — Mi, ki smo dolžni hvale.

Protisokolski hujskač v spovednici. Ob priliki zadnje šolske spovedi tukajšnjega gimnazijskega dijaštva je neki lazarist-spovednik med drugimi zahteval tudi od moje hčerke-gimnazijke, naj ostoji od Sokola. Na izjavo, da ne, je zahteval od nje, da si naroči sramotno klerikalno brošuro »Ajmo mi Sokoli«, da bo videla, kakšni so Sokoli. Na izjavo, da si ne kupi brošure, ker Sokole dovolj pozna, se je režal nad njo, da ona ne bo njega učila in da so Sokoli proti veri. Nato ji je dejal, da se sama iz cerkve izključuje, da je že opravila in da ne dobi odveze. Dam obema gg. gimn. katehetoma in tudi g. opatu v premislek, je-li takšno postopanje pri spovedi na mestu ali ne, obenem pa njima in našim šolskim oblastim v pretres, ali je v takih razmerah še moja dolžnost, v bodoče pošiljati otroka k spovedi. — Vekoslav Spindler.

Nov odvetnik v Celju. V imenik odvetnikov s sedežem v Celju je vpisan g. dr. Karl Laznik.

Nova velika mesnica v Celju? Kakor izvemo iz dobro poučenega vira, namerava neka zagrebška veletvrška v Celju otvoriti veliko mesnico s konkurenčnimi cenami. Upamo, da oblast ne bo delala težkoč temu na vsak način zdravemu pojavu, ne glede na to, ali bi domači mesarji pri tem trpeli škodo ali ne. Kajti inradništvo, delavstvo in drugi konzumenti v Celju, ne bodo izkoriščanja dolgo mirno gledali, ker ne morejo razumeti, zakaj bi moralo ravno Celje biti najdražje mesto v Sloveniji.

Promenadni koncert v mestnem vrtnu. V nedeljo 19. tm. se vrši med pol 11. in pol 1. uro v mestnem vrtnu velik promenadni koncert, ki ga priredi »Ženska Ciril-Metodova podružnica«. Vstopnina — pol dinarja — je jako nizka, z ozirom

pospravljene v malhah. Dolga in težavna je bila še pot in naloga, ki smo jo morali izvršiti.

Gole gore, strme in nepristopne, ozke doline, neprodorni gozdovi, bobneči hudourniki, tisoč zaprek, ki jih stavi narava, povrh pa še nevarnost v sovražni deželi. Razven par albanskih predstraž, ki so se že po par streljih unaknile, pa sovražnika ni bilo videti.

Srečno dosežemo cilj, ter javimo komandi dragocene podatke.

V najbolj divji samoti pripluje nad nas eroplan. Kako prijetno se razvedri lice, ko nas pozdravljajo njega modrobelo-rudeče barve.

Naš je! Pot nazaj je bila še težavnejša. Globoko v gozdu na albanski strani smo morali taboriti in prenočiti ob velikanskih ognjih, ki smo jih zakurili, ker so ljudje in živina popadali.

V najlepšem vremenu došla je cela ekspedicija drugo jutro zopet na mejo nazaj. Tu nas je čakala vesela vest, da pridemo po enomesečni, neprestani, naporni bojni službi v vas Gornjo Beličo, 1½ ure oddaljeno od meje, 800 metrov visoko nad morjem. Vsi križi in težave so bili pozabljeni, samo da pridemo zopet pod streho. (Konec sledi.)

na to se preplačila hvaležno sprejemajo. Ker enakega užitka že dolgo nismo bili deležni, pričakujemo mnogobrojni obisk. — Odbor Ž. C. M. P.

Dramatično društvo ima danes v petek odborovo sejo v igralni sobi kavarne Evropa ob 8. uri zvečer.

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v Celju v mestni osnovni šoli v četrtek, dne 23. junija tl. Zanimiv spored (predavanje in obisk celjske cinkarne) je razviden iz »Učit. Tovariša«. Začetek zborovanja točno ob 9. uri. Polnoštevne udeležbe pričakuje — odbor.

Cisti dobiček »Dečjega dne« 22.000 K se je naložil danes v Celjski posojilnici kot osnovna glavnica, iz katere se bo polagoma omislilo oskrbovališče za uboge in zanemarjene otroke. — Podrobnosti o tej krasno uspeli prireditvi slede.

Dijaški kuhinji so darovali namesto venca na grob ge. Juste Kussove, soproge davčnega nadupravitelja v Celju, davčni uradniki v Celju 130 K.

Tedenski izkaz kužnih boleznj v celjskem političnem okraju. V tednu od 6. junija do 12. junija ste nanovo oboleli v političnem okraju Celje 2 osebi za kozanji v Ljubnem. Skupno v evidenci so se nahajale 3 za kozami bolne osebe.

Cirkus Renlow, ki tačas gostuje v Ljubljani in je s svojimi produkcijami svetovnoznan, pride v kratkem v Celje in bo našim občinstvu nekaj dni prijeten užitek svojimi zanimivimi predstavami. Izvajanja slavnih jezdov in telovadnih umetnikov, izvrstno dresiranih konj itd. so občudovala že največja mesta Evrope. Slavnostna otvoritvena predstava je v četrtek 23. jun. tl. ob pol 9. uri zvečer. V nedeljo dve slavnostni predstavi ob 4. uri pop. in ob pol 9. uri zvečer. Vstopnice v predprodaji v trafikki Franč. Kovač v Aleksandrovi ulici. V več na lepakih.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju priredi v nedeljo, dne 19. junija 1921 izlet v Laško. Odhod ob pol 2. uri popoldne od gostilne »Branibor«. Prosi se, da se vsi člani po možnosti izleta udeležijo.

Za Mestno gledališče v Celju je podarila Zadružna Zveza v Celju 1000 K in pisarna dr. Kalana iz poravnave Marija Rudolf—Lipold 500 K.

Društvo pekovskih pomočnikov v Celju priredi v nedeljo, dne 19. junija 1921 veliko vrtno veselico v gostilni »pri Istrijanu« (prej Hubertus). Spored je razviden iz lepakov. Začetek ob 3. uri popoldne: (k)

Obrtni vestnik.

SEJA GOSPODARSKEGA SVETA vsoboto 18. tm. zvečer ob pol 6. uri v kavarini hotela Balkan. Prosi se točne udeležbe zaradi kratkega časa. Na dnevnem redu nujne tekoče zadeve. — Občeslov. obrtno društvo.

Turistika in šport.

Izlet na Mrzlico. Celjski odsek Sav. podr. CPD. priredi v nedeljo, dne 19. tm., ob ugodnem vremenu izlet na Mrzlico. Odhod iz Celja ob 4. uri zjutraj (kapucinjski most) čez Tremerje—Smohor. Proviant je vzeti seboj. Povratek po dogovoru.

Sokolstvo.

Celjski Sokol ponovno objavlja, da priredi jutri, v nedeljo 19. junija za članstvo in ves naraščaj pešizlet v Bukovžlak. Zbirališče ob 1. uri popoldne pred telovadnico, nato odhod mimo Skalne kleti, Turkovega mlina čez Teharje v Bukovžlak.

Odborova seja Celjskega Sokola se vrši v nedeljo 19. junija ob pol 11. uri popoldne v društveni sobi.

Prvi zlet zagrebške sokolske župe v nedeljo 12. tm. je sijajno uspel v kljub temu, da ga je bojkotiral zagrebški hrvatski Sokol. Sodelovalo je 516 izvenzagrebških Sokolov in 261 izvenzagrebških Sokolov. Pri javni telovadbi je nastopilo 1079 dečkov, 960 deklic, 325 gojencev podoficijske šole, 400 dijakov, 360 dijakinj. Učinkoviti so bili skupni nastopi Sokolstva z vojaštvom. 2200 Sokolov in vojakov je izvajalo simbolične vaje osvoboženja.

Zlet v Osijek. Vse slovenske sokolske župe pozivljamo, da javijo najkasneje do 20. tm. brzojavno udeležbo za zlet v Osijek, da vemo pripraviti zadostno število vozov za posebni vlak. S posebnim vlakom se vozijo samo pravočasno

prijavljeni udeležniki; kdor ni javljen do 20. tm., se mora voziti z navadnim vlakom, za katerega pa veljajo tudi polovične cene s sokolsko legitimacijo. Župe naj pazijo, da to pravilno urede in razjasnijo svojim članom. Društva ob progi Novo mesto—Karlovac se vozijo s posebnim vlakom, ki odhaja iz Zagreba 26. junija ob 8.20. Ta vlak ima zvezo z rednim vlakom, ki odhaja iz novega mesta ob 1.3f. Članice, ki ne nastopijo v telovadnem kroju, prosimo, da se udeležijo zleta po možnosti v narodnih nošah. — Savezno starešinstvo.

Vztrajajmo v delu za osvobojo neodrešenih bratov!

(Govor predsednika celjske podružnice »Jugoslov. matice«, gimn. ravnatelja Jeršinoviča, na slavnosti 12. tm.)

Zahotelo se nam je lepega, vselelega dne: v zabavo smo se zbrali danes, pa tej zabavi in radosti se na dnu naših src pridruži bridka čaša skrbi in bridkosti — skrbi in bridkosti za one, ki so naši, pa danes niso naši, za one, ki danes trpe, ker niso naši. »J. M.« v Celju prireja danes slavnost njim v spomin, spodbudo in podporo. Pomagaj onemu, ki trpi, podpri onega, ki trpi — ne po lastni krivdi, ki trpi, ker noče prodati svojega življa, svoje narodne zavesti in milega maternege jezika.

Naši narodni nasprotniki dobro vedo, da je v srcih naših Primorcev ukoreninjena slovska zavest in živa neomajna ljubezen do rodne zemlje in mile domače govorice. Zato skušajo s fašistovskim terorjem, strahovlado in barbarstvom iztrgati iz src to, kar se po božjih in človeških zakonih iztrgati ne da.

Volltve na Primorskem in plebišeti na Koroškem so činjenice, ki nasprotujejo zdravemu človeškemu razumu, ker so se vršile v znamenju krivice in nasilstva.

1. Danes izjavljamo slovesno, da za nas ne eksistira niti senžermenska niti rapalska pogodba niti kaka »zveza narodov«, ki bi nam po lastni volji rezala kruh in delila milost in nemilost.

2. Danes izjavljamo slovesno, da ne pripoznamo lepih fraz, ki nam jih pošiljajo mogotci iz Pariza o samoodločbi ali enakovrednosti narodov, in o teritorialnih narodnih avtonomijah.

3. Danes izjavljamo slovesno, da ne pripoznamo mejnikov, ki nam jih postavljajo tujci. Mejnike si bomo postavili sami in sicer ne na Karavankah, pa tudi ne ob Snežniku in Nanosu, temveč tam in dotod, dokleje sega glas naše govorice.

Kako pa bomo to dosegli? J. M. ni politično društvo. Naši Primorci so sami politično zreli dovolj in so to siljajno dokazali v desetih stoletjih. J. M. je narodno-kulturno društvo. Izvojevati boče na narodnostnem principu enake pravice za vse. Ta princip pa bo izvojevan še le tedaj, kadar bo vsak narod sam odločeval o svoji usodi.

Na Slovenskem ima J. M. danes 52 podružnic, od teh na Štajerskem 17. Njih število se mora potrojiti, ako ločemo uspešno delovati in pomagati. In kako ne bi pomagali onim, ki so kri naše krvi, onim, ki trpe in zaupno obračajo svoje oči na nas? Ali naj mirno gledamo, kake naše rojake ubijajo in vlačijo po ječah, kako jim zažigajo hiše in uničujejo imetje?

Ne! Storiti moramo svojo dolžnost, podpirati jih moramo moralno, in gmotno. Moralno s tem, da jim pokažemo svojo skrb zanje, da se ne bodo čutili od nas zanemarjene in zapuščene; da jih na ta način krepimo in dvigamo k vztrajnosti in neomahljivosti; gmotno pa s tem, da jim z lastnimi prispevki skušamo kolikor toliko olajšati njih bedno življenje.

Storimo torej svojo dolžnost! Vsak izmed nas, tu navzočih, naj postane član »J. M.« in potem pridobi še deset drugih. Kri padlih junakov zahteva to od nas; zahteva pa to od nas tudi naš razum in naše srce. Svobodni smo, prinesimo svobodo tudi onim, ki so naši in tako silno in koprneče hrepene po njej!

Živela »Jugoslov. matica«! Živeli v pogumnem vztrajanju ob naši podpori naši neodrešeni bratje in sestre!

Vestnik invalidov.

Za krojaško delavnico v Invalidskem domu v Ljubljani se išče invalid-delovodja, ki je obenem prikrojevalec. Reflektira se na prvovrstno moč z večletno skušnjo. Zadevne prošnje, opremljene z

izpričevali je poslati do 1. julija 1921 invalidskemu oddelku poverjenišva za socialno skrb v Ljubljani (Šentpeterska vojašnica).

Socijalna politika.

Stanovanjska naredba, katere besedilo smo že objavili v izvlečku, je sedaj izšla v toliko izpremenjena, da se je najemščina določila tako, da odgovarja štirikratni (pogojno trikratni) predvojni najemščini.

Dopisi.

Trbovlje. V našem rudniku se neprestano dogajajo večje in manjše nesreče. Tako je zopet te dni 18-letna delavka Matilda Smodič iz Retja bila podsuta in ji je zlomilo hrbtenico. Ali se kdo zanima za varnostne naprave v rudniku?

Apače. Umrl je 14. tm. nadučitelj Andrej Gabruč, begunec iz Koroške.

Jugoslovanski gasilec.

GASILSKE ORGANIZACIJE.
(K občnemu zboru JGZ dne 10. julija 1921 v Zalcu.)

Društva, katera so se ustanovila do leta 1895, so pomilovanja vredna, zdli se mi, da so bila piščanci brez keldje. Na svojo pest so se ustanavljala in tavala, vsako društvo zase, po nerazorani celni gasilske organizacije. Vsako društvo je mislilo le na sebe in svoje »parade«. V tem tiči vzrok, da so si društva nabavljala gasilno orodje vsevprek, brez vsakih navodil, brez vsake skupnosti. Kar se brigalnic tiče, naj že bude, saj se je tudi v onih časih vsaka tvrčka trudila oddati le dobre izdelke. Drugače je bilo s sponkami na ceveh, eni so imeli to, drugi drugo število sponk in če je v slučaju požara enemu društvu zmanjkalo le par metrov cevi, si v dostih slučajih niso mogli pomagati, kajti sosedno društvo je imeo drugo število sponk in tako je neorganiziranost dostikrat bila kriva razširjenju požara. Sedaj pa najhujše — kroji! Vsako društvo si je nabavljalo po svoje, eni so imeli in imajo še danes suknje (Wattemock) z eno ali celo dvema vrstami gumbov, drugi so imeli samo jopice (bluze). Pri vseh se je kazala želja, nastopiti kar najsiljajše in zato je bilo zlato: zlato na čepci in na suknji ali bluzi, celo na hlačah smo našli do 3 cm široke pasulje zlatih trakov. Čim več zlata, tem lepše; namesto gasilskih sekiric najdemo sablje, namesto enostavnih gasilskih čelad pa blesteče čelade s konjskimi repi različne teže in dolgoti, kakor tudi različnih barv. Pri javnih nastopih in pri požarih nobene enotnosti. Da taka kolobocija ne more trajno obstojati, je jasno in v resnici so se začele ustanavljati gasilske organizacije, toda ta pot je bila za ustanovitve trnjeva; kajti čestokrat si dobil na prijazno vabilo za vstop odgovor: kaj nas bodete drugi »komandirali«, smo bili že tako dolgo sami, bodeimo pa še vnaprej. Se le, ko je n. pr. v bivši Štajerski posegla deželna vlada vmes in izrekla, da dobijo podpore iz deželnega ognjegasnega zaklada le ona društva, katera so vključena v gasilsko organizacijo, so jela društva vstopati v te svoje organizacije. Seveda so bili, vsaj na Štajerskem, sami »Verbandi«, slovenskih zvez še ni bilo. Iz vseh deželnih »verbandov« je nastal v rajni Avstriji »Reichsfeuerwehrverband«, kateri je bil na polju gasilstva vsegamogočen in — po stari navadi — Slovanom nepravičen. Severni naši bratje so kot prvi raztrgali te okove in si začeli ustanavljati svoje »gasilske jednote«. Tudi Jugoslovenci nismo spali. Bivša Kranjska je dobila pred kakimi 26 leti svojo zvezo in tudi Sp. Štajerska je v letu 1898 začela zbirati svoja, takrat še prav redka slovska društva; vendar je pa še le leta 1902 nastala »zveza spodnjaštajerskih požarnih bramb«. Kot protitež nemškemu državnemu »Verbandu« so bratje Čehi ustanovili slovska gasilsko zvezo za celo Avstrijo in s tem svojim korakom delili konečno avstrijsko gasilstvo v slovska in nemška. Njih delavnost je postavila mogočno zgradbo. Ustanovili so si v Brnu nekako banko (»hasičko banko«) in čisti dobiček letno 20-milijonskega prometa je šel v zvezno biagajno, iz katere so se plačevali krasne podpore ponesrečenim ali obolelim gasilcem, vklanjenim v slovska zvezi, poleg tega je tudi država izdatno podpirala zvezo in tako je bila ta kos svoji na-

logi, ne samo podpirati, ampak tudi v resnici širokovno delovati. Kako lepe so bile predsedstvene seje in seje tehnične komisije! Kaj vse se je tam sklepalo narodno in gasilsko važnega, vkljub temu, da smo zborovali v sredi med Nemci na Dunaju, Simmeringu itd.! Žal, da je pomenil konec Avstrije tudi konec te krasne, slovske organizacije, v kateri se je zbrala armada prost. slov. gasilstva, v kateri se je zbralo do malega 200.000 mož. Deutschoesterreich nas je razdelil na dva dela, Jugoslovenci smo bili odtrgani od naših bratov in navezani na sebe. Nismo se ustrašili, šli smo takoj na delo, da si ustvarimo močno gasilsko organizacijo najprvo za pokrajino, pozneje za državo. Tudi to delo ni bilo lahko, kajti zadnje desetletje rajne mačhe nam je prineslo kar 4 slov. gas. zveze, katerih ena je nastala iz političnih nagibov Šuštarske vlade. Vkljub temu smo se hitro zedinili, kajti gasilci smo si svesti, da nismo in ne smemo biti pri našem človekoljubnem delu političarji. Prišlo je toraj že leta 1919 do ustanovitve »Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana« in že dne 19. julija do ustanovitve občnega zbora v Ljubljani. Ta zveza, pod čije okriljem se je do danes že zbralo preko 360 slov. gas. društev in preko 10.000 mož, je lansko leto o priliki 50-letnice ljubljanskega društva zborovala v drugič v Ljubljani in priredi svoj tretji občni zbor o priliki štidesetletnice žalskega gasilskega društva, dne 10. julija 1921 v Zalcu. Za Zalec in njegovo društvo gotovo častno, saj naš gasilski svet (tako imenujemo naše občne zbore) s tem pokaže, da ve ceniti nesebično delovanje žalskega društva, matice slovskega gasilstva v bivši Štajerski.
Dr. R. Bergmann.

Dnevna kronika.

Sodba dr. Mahniča o Radiču. Meseca dec. 1920. umrlj krški biskup dr. Mahnič, ki je našim klerikalcem vzor, je imel o Radiču malo drugačno mnenje nego so ga imeli že takrat in ga imajo še danes naši klerikalci. Ob priliki nekega katoliškega shoda pred vojno so si klerikalci za parado privoščili tudi prihod Radiča na ta shod in so mu seveda priredili slavnosten sprejem. »Čas«, znanstvena revija Leonove družbe, piše v št. 3/4. stran 251, da je takrat dr. Mahnič dr. Kreka zaradi tega »hudo zdelal«. »Vi politikarji«, je naglašal Mahnič prav trdo nasproti Kreki, »Vi bi morali tega človeka poznati! To je človek, ki se norčuje iz Sv. Rešnjega Telesa, iz prebl. Device Marije, iz Marijinih družb! Brezverec je! Norčije se iz vsega, kar je svetega. Vi pa se družite in bratite z njim! Kako mu morete sploh kaj zaupati! — Radič se gotovo odsilideb ni nič spremenil, razum da na shodih hinavsko začne s »Hvaljen Isus i Marija«! V duši in po dejanjih je pa isti kot je bil. In vendar je našim klerikalcem danes vzor politika. Pa kako bi ne bil, saj on in pa klerikalci imajo isti cilj: gonjo proti Srptom, sovraštvo proti edinstveni državi, razrušenje narodnega edinstva!

Kraljevske eksekvaturi je podeljena francoskemu konzulu Albertu Henrietu in ital. konzulu Emiliju Manfrediju v Dubrovniku.

Nikola Pašič pride na Bled? Min. preds. Pašič pride čez poletno sezono na odmor na naš Bled in bo stanoval v Windischgrätzovi vili.

Na Madžarskem se je pri zadnjem ljudskem štetju našelo 7,840,832 prebivalcev. Od tega odpade na Veliko Budimpešto 1,184,316.

Albin Prepeluh, bivši socialni demokrat, danes zvest sobojevnik klerikalnih separatistov proti narodni in državni edinstvenosti (s svojim listom »Avtonomist«), glasom izjave soc. dem. glasila »Naprej« ni več član soc. dem. stranke.

Kako je v Rusiji? Vodja inske trgovske delegacije, ki se je dalje časa mudil v Rusiji zaradi trgovinskih pogajanj, je po povratku v Helsingfors izjavil med drugim: V Petrogradu je veliko pomanjkanje kruha in moke. Življenje omogoča le tlipatstvo z živili. Petrograd dela ntis izumrlega mesta. V Moskvi je nekoliko boljše. Med Moskvo in Petrogradom vlaki zopet redno vozijo.

Nemške podmorske čolne, ki jih je moral Nemčija na podlagi mirovne pogodbe in določb vrhovnega sveta oddati, so pričeli 14. tm. v pristanišču v Toulonu potapljati in uničevati.

Kam pojdejo pristaši umrlega kralja Nikite? Iz Rima poročajo: Ker ita-

Ustanovljena 1864. **Hranilnica mestne občine Celje** Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog **K 22,000.000.** Vrednost rezervnega zaklada **K 8,000.000.**

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjizice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v useh denarnih prašanjih.

Puplarino varni zavod.

Telefon št. 35.

Proda se

šivalni stroj in gramofon z več ploščami. Poizve se na Dečkovem trgu 6/11.

Išče se

stanovanje za tri dijakinje od 1. sept. tl. pri boljši obitelji. Naslov: hotel Evropa, soba št. 29, Celje. 4-1

Jetikal Specialist za pljučne bolezni Dr. Pečnik zdravi in ozdravi pogosto jetiko. 20 let skušnje iz zdravilišča in iz prakse. Tačas Sentjur j. ž. pozneje Celje. 50-17

Priporočam
gostilničarjem in hotelirjem po zmernih cenah:

- „ najfinjšo salamo, Gavrilovičevo
- „ pristne kranjske klobase
- „ trapistovski sir
- „ 1/2 ementalški sir
- „ surovo čajno maslo
- „ delikatesno prekajeno slanino
- „ delikatesno prekajeno papricirano slanino
- „ nasoljeno slanino
- „ svinjsko mast
- „ namizno olje 3-1
- „ pristno bučno olje
- „ pristni koruški malinov sok

nadalje marmelado, kompote, sardine, ženof, riž, kavo, surovo in praženo kakor vse drugo delikatesno in specerijsko blago

Karl Loibner
trgovina pri 'Zvoncu', Celje.

Kočijaž

samski, spreten in marljiv se sprejme. Ponudbe z navedbo plače je poslati na Trgovsko prometno društvo Banjaluka Bosna. 663 3-3

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

POSTREŽBA TOČNA!

Modra galica

- za škropljenje trsja
- žveplo,
- slivovka,
- rum,
- konjak,
- bučno olje,
- namizno olje,
- riž,
- kava,
- čaj,
- milo, 10-4
- sveče,
- krema
- in vse drugo
- specerijsko
- blago se kupi
- najceneje pri
- tvrdki

Ant. Močnik

Celje, Glavni trg št. 8 Celje.

V najem se odda:

dobro upeljana hizarska delavnica, kompletna z orodjem za 3 delavce. Več se izve v Vojniku št. 40 672

Obleka

popolnoma nova, dobro sukno, se iz prijaznosti pri C. I. Hofman v Gosposki ulici št. 27, prodaja. 669

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Josip Nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kristja streh, zvonikov, popravila istih, naprava strelovodov itd. Izvršitev točna. Cene zmorne. Za izvršena dela se jamoi.

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku

- Kristalna soda
- Blauberjeva sol kalc. in krist.
- Greenka sol, prosa
- Pralni prašek
- Natrijev in Kalijev solitar
- Zelena in modra galica
- Superfosfat
- Kalijeva sol
- Prstene barve
- Antihlor
- Chromkali
- Zveplena kislina
- Solna kislina
- Politrova kislina
- Črnina v vseh vrstah in barvah
- Stampiljska barva brez olja
- Gumi arabicum
- 'Neosan' terpentinovna krema za čepitje
- Modrilna esenca
- Črnilo za usnje

Vabilo

na subskripcijo delnic **Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru.**

Redni občni zbor dne 25. aprila 1921 je sklenil zvišati delniško glavnico

od **K 2,000.000** — na **K 2,500.000** —

ter pooblastil upravni svet, izdati 2500 komadov novih delnic po K 200 — nominalne, glasečih se na ime, pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se pridrži pravica do nakupa ene nove delnice na 5 starih po kurzu K 300 —
2. Ostale delnice se prepuste po kurzu K 400 —
3. Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 10 in 25 delnic.
4. Delnice participirajo na čistem dobičku podjetja od 1. jul. tl. dalje.
5. Kupnino je polno vplačati pri podpisu.
6. Rok za subskripcijo delnic se prične 10. junija tl. in traja do vštetelega 30 junija 1921.
7. Kot podpisovalnica fungira Mariborska eskomptna banka, njena podružnica v Murški Soboti in ekspozitura v Gornji Radgoni in Rogoški Slatini.
8. Reparticijo delnic si pridržuje upravni svet. 2-2

Maribor, v juniju 1921.

Upravni svet Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru.

Zahvala

vsem, ki sočutvujejo z nami ob izgubi ljubljene soproge, hčere in matere, gospe

JUSTE KUSS

vsem spremijevalcem na njeni poslednji poti, darovalcem vencev in šopkov, predvsem veleč. duhovščini. Posebna zahvala veleč. gospodu pridigarju Fr. Lukmanu za ljubeznjive obiske med boleznijo in spremljanje na zadnji poti. Tisočera zahvala plemeniti gospej Nataliji Geramb za ves njen trud in podporo v bolezni, v zadnjih urah in pri pogrebu!

Celje, dne 16. junija 1921.

Žalujoči ostali.

Na prodaj je hiša z vrtom

v sredini trga Vojnik pripravna za trgovino ali obrt, pet sob, kuhinja, klet, hlev, vse v dobrem stanu, ograjeno. Razven tega prvovrstne njive, travnik, gozd. Vse drugo pove pisarna **dr. Vrečko, Celje.** 670

Pozor!

Pozor!

'Cirkus Renlow'
pride v Celje.

POSOLJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov.

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 37.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**
štiri in pol od sto

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala. 468-34 Hranilne vloge: 2.000.000 K.

Trgovina pohištva
MARIJA BAUMGARTNER

CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE
Zaloga lesenega in tapetniškega pohištva vseh slogov 156 50-20

Anton P. Arzenšek
oblastv. konc. posredovalnica za nakup
in prodajo 148 50-22
hiš ter posestev
Celje, Kralja Petra cesta št. 22.

Franc Zangger
CELJE, špecerijska trgovina
na debelo in drobno. 1286 52-38

Kontoristinija

začetnica se takoj sprejme. Predpogoj:
lepa pisava. Pismene ponudbe pod
„4000“ na upravništvu „Nove Dobe“.
659 3-3

Pohištvo

vsake vrste, preprosto,
kakor najfinejše vrste,
spalne in jedilne sobe,
salone ter kuhinje. —
Sprejemam vsa mizar-
ska dela, katera izde-
lujem točno in 50% ce-
nejše kakor v mestu.

Fr. Wagner

mizar, Št. Jurij ob Taboru. 5-5

Kontoristinija

vešča v slovenskem in nemškem jeziku ter v vseh pisarniških
poslih, se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače je nasloviti
na Trgovačko prometno društvo v Banjaluki, Bosna. 3-3

**Najboljša črna, rdeča in bela
dalmatinska**

W I N A

se dobijo pri dalmatinski zalogi
I. P. Matković, Celje,
Glavni trg 8
Brez konkurence! 10-10

Pristno bučno in namizno olje, bencin za avto in
snaženje, špecerijsko in kolonijalno blago po zelo
znižanih cenah pri tvrdki

Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

Ant. Lečnik

upar in juvelir
CELJE Glavni trg 4, 55-23 (prej Pacchiaffo).

Priporoča se tvrdka

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7. 1350 52-37

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebsčine
za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

Auto delavnica
d. z o. z.
Gospoka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Telef. št. 107.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebsčin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-29

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.
206 Zaloga cigaretne papirja in stročnic. 50-19

Oglejte si
manufakturno trgovino
J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.